

JODI PICOULT

Želim si te ob sebi

Prevod: Jure Šešet

To je leposlovno delo. Imena, liki, kraji in dogodki so plod domišljije avtorice ali pa so izmišljeni. Vsakršna podobnost z dejanskimi živimi ali mrtvimi osebami, dogodki ali kraji dogajanja je popolnoma naključna.

Za Melanie Borinstein, skorajšnjo najnovejšo članico naše družine. Z nikomer drugim ne bi raje imela karantenskega salona.

Kot piše v Darwinovi knjigi *O nastanku vrst*, ne preživi najbolj razumna vrsta in ne najmočnejša, temveč tista, ki se zna najbolje prilagoditi spreminjajočemu se okolju, v katerem se znajde.

- LEON C. MEGGINSON

PRVI DEL

Prvo

13. marec, 2020

Ko sem bila stara šest let, sem naslikala košček neba. Oče je bil restavrator in je kot eden od peščice obnavljal strop z živalskim krogom v glavni dvorani železniške postaje Grand Central – zelenkasto modro nebo, prepredeno s svetlikajočimi se ozvezdji. Bilo je pozno, že zdavnaj bi morala biti v postelji, ampak oče me je vzel s sabo v službo zato, ker moje mame – kot po navadi – ni bilo doma.

Pomagal mi je, da sem se pazljivo vzpela na gradbeni oder, kjer sem ga gledala, kako se ukvarja s čiščenjem ploške turkizne barve. Gledala sem zvezde, ki so predstavljale razmazano Rimsko cesto, Pegazova zlata krila, Orionovo dvignjeno palico, ukrivljeni Ribi. Prvotna freska je bila narejena leta 1913, mi je povedal oče. Omet se je poškodoval zaradi puščajoče strehe in leta 1944 so naslikali njegovo kopijo freske na plošče, ki so jih pritrdili na stropni obok. Sprva so plošče nameravali sneti in jih obnoviti, vendar so vsebovale azbest, zato so jih restavratorji pustili na svojem mestu, se lotili dela z blazinicami iz gaze in čistilno raztopino ter brisali onesnaževala, ki so se nabirala več desetletij.

Odkrivali so zgodovino. Na dan so prihajali podpisi, interne šale in zapisi, ki so jih pustili nekdanji slikarji in ki so bili skriti med ozvezdji. Med njimi so bili datumi porok in konca druge svetovne vojne. Bila so imena vojakov. Blizu Dvojčkov je bilo zapisano rojstvo dvojčkov.

Prvotni slikarji so naredili napako in živalski krog je bil naslikan v obratni smeri, kot leži na nočnem nebu. Namesto da bi jih popravil, pa je moj oče vestno stopnjeval napake.

Tistega večera se je ukvarjal z majhnim kvadratom vesolja, v katerem je pozlačeval zvezde. Na rumene pikice je že nanesele lepilo. Pokrival jih je s koščki zlata v lističih, lahkih kot sapa. Potem se je obrnil k meni. »Diana,« mi je pomolil roko, jaz pa sem zlezla predenj, ujeta v varnost njegovega telesa. Izročil mi je čopič, da sem z njim potegnila po foliji in jo pritrdila na mesto. Pokazal mi je, kako nežno podrgniti po njej s palcem, da je ostala zgolj galaksija, ki jo je začrtal.

Ko je bilo delo končano, je ostalo samo še temačno mesto na severozahodnem koticu postaje Grand Central, kjer se blede modri strop dotika marmornatega zidu. To zaplato v velikosti dvaindvajset krat dvanajst centimetrov so takšno pustili namenoma. Oče mi je povedal, da restavratorji to naredijo za vsak primer, če bi zgodovinarji morali preučiti prvotno sestavo. Če želiš vedeti, kako daleč si prišel, moraš vedeti, kje si začel.

Vsakič, ko sem na železniški postaji Grand Central, pomislim na očeta. Na to, kako sva tistega večera odšla domov z roko v roki, pri čemer so se najine dlani svetlikale, kot da sva ukradla zvezde.

Petek trinajstega je, zato bi morala to pričakovati. Če želim priti od dražbene hiše Sotheby's v manhattanski četrti Upper East Side do Ansonie v četrti Upper West Side, se moram z vlakom »Q« odpeljati do Times Squara, potem pa z »enka« proti severu, torej moram potovati v napačno smer, preden zavijem v pravo.

Res ne maram hoditi nazaj.

Ponavadi bi odšla peš skozi Centralni park, ampak na sebi imam nov par čevljev, ki me drgnejo po peti, da se mi dela žulj. Čevljev, ki jih sploh ne bi obula, če bi vedela, da me bo k sebi poklicala Kitomi Ito. Zato se znajdem na javnem

prevozu. Ampak nekaj je drugače in malce traja, preden ugotovim, kaj.

Tiho je. Ponavadi se moram prebijati med turisti, ki poslušajo kakšnega pevca, ki poje v upanju na kovanec ali dva, ali kakšen godalni kvartet. Danes pa je ploščad prazna.

Sinoči so gledališča na Broadwayu iz pretirane previdnosti odpovedala predstave za en mesec, saj je bil neki hostesnik pozitiven na testu za covid-19. Tako je vsaj rekel Finn – Newyorško-prezbiterijanska bolnišnica, v kateri dela kot specializant, ne doživlja navala primerov koronavirusa, ki se pojavljajo v zvezni državi Washington, Italiji in Franciji. V mestu je bilo zgolj devetnajst primerov, mi je povedal sinoči med gledanjem poročil, ko sem se na glas vprašala, ali naj že zaženeva paniko. »Umivaj si roke in ne dotikaj se obraza,« mi je povedal. »Vse bo v redu.«

Skoraj prazna je tudi podzemna železnica, ki pelje na sever. Izstopim na 72. ulici in se znajdem nad zemljo. Mežikam kot krt in hodim s hitrim newyorškim tempom. Ansonia se v vsej svoji slavi dviguje v zrak kot kakšen jezen džin in kljubovalno suva proti nebu brado, zgrajeno v arhitekturnem slogu z začetka 20. stoletja. Za hip postojim na pločniku in si ogledujem njeno mansardno streho in velikost, saj se razteza od 73. do 74. ulice. V pritličju sta trgovini z oblačili North Face in American Apparel, ampak zgradba ni bila od nekdaj tako elitna. Kitomi mi je povedala, da je v sedemdesetih letih, ko sta se s Samom priselila v mesto, v njej kar mrgolelo jasnovidcev in medijev. V njej je bil tudi svingerski klub s prostorom za orgije ter samopostrežna ponudba pijač in hrane. *S Samom*, je dejala, *sva se tam ustavila vsaj enkrat na teden.*

Ni me še bilo na svetu, ko je Sam s sopiscem besedil Williamom Puntom in še dvema kolegoma iz šolskih let iz angleškega Slougha ustanovil glasbeno skupino Nightjars. Niti me ni bilo, ko je njihov prvi album trideset tednov preživel na lestvici revije *Billboard* oziroma ko je njihov mali britanski kvartet

nastopil v oddaji Eda Sullivana in sprožil stampedo vpijočih ameriških deklet. Niti takrat, ko se je deset let pozneje Sam poročil s Kitomi Ito oziroma ko je glasbena skupina razpadla nekaj mesecev po izidu njihovega zadnjega albuma, na ovitku katerega je bila slika gole Kitomi in golega Sama, ki sta posnemala podobi na sliki, ki je visela za njuno posteljo. Bilo pa me ni niti takrat, ko je bil Sam tri leta pozneje umorjen na stopnicah prav te zgradbe. V grlo ga je zabodel duševno bolan moški, ki ga je prepoznal s kultnega ovitka albuma.

Ampak celotno zgodbo poznam enako kot vsi drugi na planetu.

Vratar Ansonie se mi vljudno nasmehne. Ko se približam, receptorka dvigne pogled. »Prišla sem h Kitomi Ito,« hladno rečem in po mizi proti njej potisnem vozniško dovoljenje.

»Pričakuje vas,« odgovori receptorka. »Je v ...«

»Osemnajstem nadstropju. Vem.«

V Ansonii je živelo že veliko slavnih osebnosti – od Baba Rutha in Theodora Dreiserja do Toscaninija in Natalie Portman –, ampak lahko bi rekli, da sta Kitomi in Sam Pride najslavnejša od vseh. Če bi bil moj mož umorjen na stopnicah pred mojim blokom, mogoče ne bi živela v njem še nadaljnjih trideset let, ampak to je samo moje mnenje. Kakor koli že, Kitomi se končno seli, zato ima najzloglasnejša rokavska vdova na svetu v svojem mobilnem telefonu mojo številko.

Kako se odvija moje življenje? pomislim, ko se naslonim na zadnjo steno dvigala.

Ko sem bila majhna in so me ljudje vprašali, kaj bi rada počela, ko bom odrasla, sem imela povsem izdelan načrt. Hotela sem biti trdno na poti do kariere, se poročiti do tridesetega leta in imeti zadnjega otroka najpozneje pri petintridesetih. Hotela sem tekoče govoriti francosko in prepotovati državo po magistralni cesti 66. Ob mojem seznamu se je oče nasmejal. *Vsekakor, mi je rekel, si materina hči.*

Teža nisem razumela kot pohvalo.

In, toliko da veste, sem na zelo dobri poti, da vse to dosežem. Sem nižja strokovna delavka pri dražbeni hiši Sotheby's – *Sotheby's!* – in Eva, moja šefinja, na vse mogoče načine namiguje, da bom po dražbi Kitomijine slike verjetno napredovala. Nisem še zaročena, ampak ko mi je prejšnji konec tedna zmanjkalo čistih nogavic in sem brskala za parom Finnovih, sem v zadnjem koncu njegovega predala s spodnjim perilom našla skrit prstan. Jutri odpotujeva na dopust in tam me bo zasnubil. Tako prepričana sem o tem, da grem danes na manikiro namesto na kosilo.

Stara pa sem devetindvajset let.

Vrata dvigala se odprejo neposredno v Kitomijino vežo, ki je vsa v črno-belih marmornatih kvadratih kot kakšna gromozanska šahovnica. Kitomi pride pred vhod, oblečena v kavbojke, bulerje in rožnato svileno jutranjo haljo z belo grivo na glavi in vijoličnimi očali v obliki srca na nosu, po katerih slovi. Od nekdanj me spominja na stržka, lahkotnega in krhkega. Pomislim, kako so se po Samovem umoru njeni črni lasje čez noč pobelili od žalosti. Pomislim na njene fotografije, na katerih stoji na pločniku in hlasta za zrakom.

»Diana!« reče, kot da sva stari prijateljici.

Ko nagonsko iztegnem roko, da bi se rokovali, nastane kratka zadrega, potem pa se spomnim, da se to več ne počne, in zgolj čudno pomaham. »Živijo, Kitomi,« rečem.

»Zelo vesela sem, da ste lahko prišli danes.«

»Malenkost. Veliko prodajalcev želi dokumente izročiti osebno.«

Čez ramo, na koncu dolgega hodnika, jo vidim – Toulouse-Lautrecovo sliko, ki je edini razlog za moje poznanstvo s Kitomi Ito. Ta vidi, kako moje oči švignejo proti njej, in usta ji potegne v nasmeh.

»Ne morem si pomagati,« rečem. »Nikakor se je ne naveličam gledati.«

Kitomijin obraz spreleti nekaj nenavadnega. »Potem pa poskrbiva, da jo boste bolj videli,« odgovori in me odpelje globlje v svoj dom.

Med letoma 1892 in 1895 je Henri de Toulouse-Lautrec sprožil ogorčenje v svetu impresionistične umetnosti, ko se je preselil v javno hišo in slikal prostitutke v postelji. *Le Lit*, ki je med najslavnejšimi iz te serije, je v muzeju Orsay. Druge so bile prodane v zasebne zbirke za deset in dvanajst milijonov dolarjev. Slika v Kitomijini hiši očitno spada v to obdobje, vendar se od drugih jasno razlikuje.

Na njej ni dveh žensk, temveč ženska in moški. Ženska sedi na postelji in se gola naslanja na vzglavno končnico, delno pokrita z rjuho, ki ji je zdrsnila do pasu. Za posteljno končnico je ogledalo, v njem pa se vidi odsev druge osebe na sliki – Toulouse-Lautreca samega, ki gol sedi ob vznožju postelje z rjuhami, nabranimi v naročju, in s hrbtom, obrnjenim proti gledalcu, ter pozorno strmi v žensko, ta pa vanj. Prizor je intimen in voajerski, sočasno zaseben in javen.

Ko je skupina Nightjars izdala zadnji album *Twelfth of Never*, je bila na ovitku slika, na kateri se Kitomi zgoraj brez naslanja na vzglavno posteljno končnico in gleda Sama, čigar široki hrbet obsega spodnjo tretjino vidnega polja. Za njuno posteljo visi slika, ki jo posnemata, in to na mestu, na katerem je ogledalo na dejanski sliki.

Ovitek albuma poznajo vsi. Vsi vedo, da je Sam to sliko kupil Kitomi za poročno darilo od nekega zasebnega zbiratelja.

Zgolj peščica ljudi pa ve, da se zdaj prodaja na edinstveni licitaciji v dražbeni hiši Sotheby's in da sem jaz tista, ki je sklenila dogovor.

»Boste vseeno odšli na dopust?« vpraša Kitomi in zmoti moje sanjarjenje.

Ali sem ji povedala za potovanje? Mogoče. Ampak ne domislil sem nobenega logičnega razloga, zakaj bi ji bilo mar.

Odkašljam se (nisem plačana za sanjarjenje o umetnosti, plačana sem za sklepanje poslov z njo) in si na obraz nade- nem nasmešek. »Samo za dva tedna. Ko se bom vrnila, pa se bom takoj z vso močjo posvetila vaši dražbi.« Imam ne- navadno službo – stranke moram prepričati, naj se odreče- jo svojim predragim umetninam in jih dajo v posvojitev, pri čemer gre za previdno lovljenje ravnotežja med opevanjem umetniškega dela in prigovarjanjem, da ravnajo prav, ko ga prodajajo. »Če vas kakor koli skrbi glede premestitve slike v naše prostore, je skrb odveč,« ji povem. »Obljubim, da bom osebno nadzorovala priprave na prevoz in poskrbela za spre- jem ob prihodu.« Ozrem se nazaj proti platnu. »Našli ji bomo popoln dom,« prisežem. »Skratka. Dokumenti?«

Kitomi se ozre skozi okno, potem pa se obrne nazaj proti meni. »Glede tega ...« reče.

»Kako to misliš, da noče prodati?« vpraša Eva in me gle- da iznad svojih slavnih očal z roževinastim okvirjem. Eva St. Clerck je moja šefinja, moja mentorica in legenda. Je vod- ja prodaje na prihajajoči obsežni dražbi impresionistične in sodobne umetnosti ter oseba, kakršna bi rada postala jaz do svojega štiridesetega leta. Do tega trenutka sem močno uži- vala v dejstvu, da sem učiteljica ljubljena, varno pod okri- ljem njenega strokovnega znanja.

Eva pripre oči. »Vedela sem. Nekdo iz Christie's jo je dobil v kremplje.«

V preteklosti je Kitomi že prodala druga umetniška dela pri dražbeni hiši Christie's, glavni tekmici Sotheby's. Če smo čisto pošteni, so vsi domnevali, da bo pri njih prodala tudi Toulouse-Lautreca ... dokler nisem jaz naredila nekaj, če- sar kot nižja strokovna delavka nikakor ne bi smela, in jo pregovorila.

»Ni kriva Christie's ...«

»Philips?« vpraša Eva s privzdignjenimi obrvmi.

»Ne. Nobeden od njih. Samo počakati hoče,« pojasnim.
»Skrbi jo zaradi virusa.«

»Zakaj?« osuplo vpraša Eva. »Slika se ga ne more ravno nalesti.«

»Ne, lahko pa se ga nalezejo kupci na dražbi.«

»Hja, glede tega jo lahko pomirim,« reče Eva. »Precejšnje zanimanje so pokazali Clooneyjeva, Beyoncé in Jay-Z, za božjo voljo.«

»Kitomi je v skrbeh tudi zaradi padcev na borznem trgu. Meni, da se bo položaj hitro poslabšal. In hoče malo počakati ... bolje preprečiti kot zdraviti.«

Eva se podrgne po sencih. »Menda se zavedaš, da smo za prodajo že povedali javnosti,« reče. »*New Yorker* je dobessedno napisal članek o tem.«

»Samo malo časa potrebuje,« rečem.

Eva se ozre stran in me v mislih že odslovi. »Lahko greš,« ukaže.

Iz njene pisarne stopim v labirint hodnikov, polnih knjig, s pomočjo katerih sem raziskovala umetniška dela. Pri Sotheby's sem že šest let in pol – sedem, če štejemo tudi pripravništvo, ki sem ga opravljala, ko sem še študirala na Williamsu. Takoj po dodiplomskem študiju sem vpisala magistrskega iz umetnostnega trga. Začela sem kot pripravnica, potem pa sem postala nižja katalogizatorica na oddelku za impresionizem, kjer sem opravljala začetne poizvedbe o prihajajočih slikah. Preučevala sem, kaj drugega je določen umetnik še ustvaril v približno istem času in za koliko se prodajajo podobna dela. Včasih sem celo sestavila prvi osnutek promocijskega besedila za katalog. Preostanek sveta je danes sicer digitalen, ampak umetnostni svet še vedno izdeluje fizične kataloge, ki so lepi, bogato opremljeni, natančno izdelani in zelo, zelo pomembni. Zdaj, kot nižja strokovna delavka, za Evo opravljam druga dela: obiskujem umetnine na kraju samem in na njih iščem morebitne napake – tako kot

si pred podpisom najemne pogodbe dobro ogledaš avtomobil, ali je kje obtolčen –, osebno spremljam sliko, medtem ko jo pripravljajo za prevoz in premeščajo z doma prodajalca v naše poslovne prostore, občasno pa se tudi pridružim šefinji na kakšnem sestanku z morebitnimi strankami.

Skozi vrata, mimo katerih grem, smukne roka, me zgrabi za ramo in me potegne v stransko sobico. »Madona,« skoraj padem na Rodneyja – mojega najboljšega prijatelja pri Sotheby's. Tako kot jaz je začel delati kot pripravnik med študijem. Za razliko od mene pa se v dražbeni hiši ni podal v poslovne vode. Namesto tega dela kot oblikovalec in pomaga pripravljati prostore, kjer so umetnine razstavljene na dražbi.

»Je res?« vpraša Rodney. »Si izgubila sliko Nightjarsov?«

»Prvič, slika ni last Nightjarsov. Lastnica je Kitomi Ito. Drugič, kako, za vraga, si izvedel tako hitro?«

»Ljubica, govornice poganjajo celotno panogo,« reče Rodney. »Po naših hodnikih pa se širijo hitreje od gripe.« Obotavlja se. »Oziroma koronavirusa.«

»No, nisem izgubila toulouse-lautreca. Kitomi bi pač rada, da se situacija najprej umiri.«

Rodney prekrži roke. »Misliš, da se bo to kmalu zgodilo? Župan je včeraj razglasil izredno stanje.«

»Finn je rekel, da je v mestu samo devetnajst primerov,« mu povem.

Rodney me pogleda, kot da sem pravkar rekla, da še vedno verjamem v Božička, z mešanico nejevere in pomilovanja. »Lahko dobiš enega od mojih zvitkov toaletnega papirja,« reče.

Prvič pogledam prostor za njim. Po stenah je z valjčkom namazanih šest različnih odtenkov zlate barve. »Kateri ti je všeč?« vpraša.

Pokažem proti eni od prog v sredini. »Res?« vpraša s priprtimi očmi.

»Za kam je?«

»Za razstavo srednjeveških rokopisov. Zasebna dražba.«

»Potem pa tisti,« pokimam proti progi zraven, ki je videti popolnoma enaka. »Pridi z mano v Sant Ambroeus,« ga prosim. To je kavarna na vrhu zgradbe, kjer imajo sendvič s pršutom in mocarelo, ki bi iz mojih misli morda izbrisal izraz na Evinem obrazu.

»Ne morem. Danes bom na pokovki.«

V sobi za prosti čas je na voljo brezplačna pokovka za mikrovalovno pečico, in ob dneh, ko je veliko dela, je ta kosilo. »Rodney,« se zaslišim reči, »v riti sem.«

Položi mi roke na ramena, me zasuka in odpelje do zidu nasproti, kjer je od prejšnje umetniške inštalacije ostala plošča z ogledalom. »Kaj vidiš?«

Ogledam si svoje lase, ki so že od nekdaj preveč rdeči za moj okus, in svoje oči, modrikasto sive. Moje šminke že ni več. Moja koža je strašljive zimsko bele barve. In na ovratniku moje bluze je nenavaden madež. »Vidim nekoga, ki se lahko poslovi od napredovanja.«

»Zanimivo,« reče Rodney, »jaz pa vidim nekoga, ki gre jutri na dopust in ki bi mu moralo dol viseti za Kitomi Ito, Evo St. Clerck ali Sotheby's. Razmišljaj o tropskih pijačah, rajju, igranju zdravnikov s svojim fantom ...«

»Pravi zdravniki tega ne počnejo ...«

»In o plavanju z masko s strupenimi bradavičarji ...«

»Morskimi legvani.«

»Saj ni važno.« Rodney me stisne od zadaj in spogledava se v ogledalu. »Diana, ko se boš čez dva tedna vrnila, bodo vsi že prešli na nov škandal.« Namrdne se. »Zdaj pa pojdi kupit kremo za sončenje s faktorjem 50 in se poberi.«

Zasmejem se, Rodney pa prime valjček in spretno prekrije vse zlate proge z barvo, ki sem jo izbrala. Nekoč mi je povedal, da je na zidovih dražbene hiše lahko celo po nekaj deset centimetrov debel sloj barv, saj jih redno pleskajo.

Ko zaprem vrata za sabo, se vprašam, s katero barvo je bila najprej prebarvana ta soba, če se kdo tukaj sploh spomni.

Če želiš priti do Hastings-on-Hudsona, obmestnega naselja severno od New Yorka, lahko sedeš na severni vlak na železniški postaji Grand Central. Tako se že drugič danes odpravim proti jugu.

Tokrat obiščem tudi glavno avlo in se postavim neposredno pod košček neba, ki sem ga poslikala z očetom. Puščam, da moj pogled drsi po živalskem krogu v napačnem zaporedju in pegah zvezd, ki rdijo na stropnem oboku. Glavo nagibam nazaj in gledam, dokler se mi ne zvrtil v glavi in malone znova ne zaslišim očetovega glasu.

Od njegove smrti so minila že štiri leta, in pogum za obisk matere zberem le, če prej pridem sem – kot da mi spomin nanj daje nekakšno zaščito.

Ne vem prav dobro, zakaj se sploh odpravljam k njej. K temu me ni spodbudila sama. Pa tudi sicer ti obiski niso nekaj, kar bi počela pogosto. Pri njej pravzaprav nisem bila že tri mesece. Mogoče grem *zato* tja.

Greens je dom z oskrbovanimi stanovanji, do katerega je mogoče priti peš od železniške postaje v Hastings-on-Hudsonu, kar je eden od razlogov, zakaj sem ga izbrala, ko se je po več letih brez kakršnega koli stika mama pojavila kot strela z jasnega. In, kaj pa drugega, ob prihodu ni ravno prekipevala od materinske toplote. Bila je težava, ki jo je bilo treba rešiti.

Zgradba je opečnata in se lepo prilega skupnosti, ki ji je videti, kot da je bila prenesena naravnost iz Nove Anglije. Cesto obrobujajo drevesa in v sosednji stavbi je knjižnica. Od vhodnih vrat se v vse večjih polkrogih širijo tlakovci. Šele ko te spustijo skozi zaklenjena vrata in ko zagledaš barvne hodnike in fotografije stanovalcev na vratih stanovanj, spoznaš, da si v domu, v katerem nudijo nego pri težavah s spominom.

Vpišem se in odidem mimo neke ženske, ki drsa v razsvetljen prostor za ustvarjanje, poln najrazličnejših barv, gline in rokodelskega orodja. Kolikor vem, moja mama ni še nikoli sodelovala pri čem takem.

Tukaj počnejo marsikaj, da bi olajšali bivanje stanovalcem. Vrata, skozi katera naj bi ti vstopali, imajo svetlo rumene podboje, ki jih ni mogoče spregledati; sobe za osebe ali shrambo se zlijejo z zidovi, saj so vrata pobarvana s podobami knjižnih polic ali zelenja. Ker so vsa stanovanjska vrata videti enaka, je na vsakih velika fotografija, ki nekaj pomeni tam stanujoči osebi: na njej je kakšen družinski član, poseben kraj, hišni ljubljencek. Pri moji materi je na vratih ena od njenih najslavnejših fotografij – z beguncem, ki je na splavu prišel s Kube z mlahavim telesom svojega dehidriranega sina v naročju. Podoba je groteskna in mračna ter kar izžareva trpljenje. Z drugimi besedami: je prav takšna fotografija, po kakršnih so poznali Hannah O’Toole.

Na obeh straneh vhodnih vrat je tipkovnica, ki odpira varovano enoto. (Okrog tiste na notranji strani je vedno majhna zombijevska gruča stanovalcev, ki ti kukajo čez ramo, da bi uzrli številke in domnevno pot na svobodo.) Posamezne sobe niso zaklenjene. Ko odprem materino, je prostor urejen in brez odvečnih stvari. Televizor je prižgan – televizor je vedno prižgan –, predvaja se nekakšen kviz. Mama sedi na kavču z rokami v naročju, kot da je na družabnem dogodku in kot da čaka, kdaj jo bo kdo povabil na ples.

Mlajša je od večine tukajšnjih stanovalcev. V njenih temnih laseh je ostro kontrasten pramen beline, ampak tam je bil že, ko sem bila majhna. Pravzaprav ni videti kaj dosti drugače kot v mojih mladih letih, če odmislim njeno mirovanje. Mama je bila ves čas v gibanju – živahno je krilila z rokami, se obračala ob naslednjem vprašanju, nastavljala objektiv fotoaparata, hitela stran od nas v kakšen kotiček sveta, da bi posnela revolucijo ali naravno nesrečo.

Za njo je veranda s komarniki – razlog, da sem izbrala dom Greens. Rekla sem si, da oseba, ki je toliko življenja preživela na prostem, ne bo marala biti zaprta v oskrbnem domu. Veranda s komarniki je bila varna, saj ni imela izhoda,

in omogočala je razgled. Sicer zgolj na pas zelenice in parkirišče onkraj te, vendar to ni bilo zanemarljivo.

Za to, da lahko mama biva tukaj, zmečem kup denarja. Ko se je pojavila na mojem pragu v spremstvu policistov, ki sta jo našla v Centralnem parku, po katerem je tavalala v kopalnem plašču, sploh nisem vedela, da je spet v mestu. Moj naslov sta našla v njeni denarnici, na odtrganem vogalu stare ovojnice z božično voščilnico. *Gospa*, me je vprašal eden od policistov, *poznate to žensko?*

Normalno, da sem jo prepoznala. *Poznala* pa je nikakor nisem.

Ko je postalo jasno, da ima mama demenco, me je Finn vprašal, kaj bom naredila. *Nič*, sem mu povedala. Komajda je sodelovala pri skrbi zame, ko sem bila majhna; zakaj naj bi bila zdaj jaz dolžna skrbeti zanjo? Spomnim se izraza na njegovem obrazu, ko je ugotovil, da je ljubezen zame mogoče nekaj, kar sledi načelu roka roko umije. Želela sem si, da ne bi nikoli več videla tistega izraza na Finnovem obrazu, sem pa obenem poznala svoje meje in nisem bila zmožna postati skrbnica nekoga z začetkom Alzheimerjeve bolezni. Tako sem se skrbno pozanimala, kako in kaj – pogovorila sem se z njenim nevrologom in nabrala brošure različnih domov. Greens je bil najboljši, bil pa je drag. Na koncu sem spakirala stvari iz materinega stanovanja, pri Sotheby's so na dražbi prodali fotografije z njenih zidov, rezultat pa je bila renta, s katero je bilo mogoče plačevati njeno novo domovanje.

Ni mi ušla ironija, da tistega od staršev, ki sem ga bridko pogrešala, ni več na svetu, tisti, do katerega sem bila ravnodušna, pa naj bi bil še dolgo neločljivo povezan z mano.

Nadenem si nasmešek in sedem k materi na kavč. Na prste lahko preštejem, kolikokrat sem prišla na obisk, odkar sem jo namestila sem, vendar se zelo jasno spomnim navodil osebja: obnašajte se, kot da vas pozna; čeprav se vas ne bo spomnila, bo verjetno sledila socialnim signalom in vas imela

za prijateljico. Ko sem prvič prišla in je vprašala, kdo sem, jaz pa sem odgovorila: *Tvoja hči*, se je tako razburila, da je odskočila, padla čez stol in si porezala čelo.

»Kdo zmaguje v *Kolesu sreče*?« vprašam in sedem, kot da sem redna obiskovalka.

Njene oči švignejo proti meni. Njen obraz preplavi zmeda, kot bi na njem za trenutek zabliskala opozorilna lučka, nato pa izgine. »Gospa v rožnati srajci,« reče. Njene obrvi se pomaknejo skupaj, kot da ugotavlja, kam naj me da. »A si ...«

»Ko sem bila nazadnje tukaj, je bilo zunaj toplo,« ji vskočim v besedo z namigom, da tokratni obisk ni moj prvi. »Danes je zunaj precej toplo. Bi odprli drsna vrata?«

Pokima in odidem proti vhodu na verando. Zapah na notranji strani je odprt. »Tole bi moralo biti zaprto,« jo opominim. Ni si mi treba beliti glave, da bi odtavala – vseeno pa mi ni všeč, če drsna vrata niso zapahnjena.

»Ali kam greva?« vpraša, ko v dnevno sobo bušne piš svežega zraka.

»Danes ne,« ji povem. »Grem pa jaz na pot jutri. Na Galapaško otočje.«

»Tam sem že bila,« se mami razsvetli obraz, ko se ji prebudi spomin. »Tam je želva. Osamljeni George. Zadnji od svoje vrste je. Predstavlja si, da si zadnja na celotnem svetu.«

Iz nekega razloga se mi v grlu naredi cmok. »Poginil je,« rečem.

Mama nagne glavo. »Kdo?«

»Osamljeni George.«

»Kdo je George?« pripre oči. »Kdo si ti?«

Stavek me prizadene.

Ne razmem, zakaj me tako boli, ko mama pozabi name, saj me pravzaprav nikoli resnično ni poznala.

Ko se Finn vrne domov iz bolnišnice, sem v postelji pod odejami z najljubšo flanelasto majico in trenirko na sebi ter prenosnim računalnikom v naročju. Današnji dan me je

preprosto *povozil*. Finn sede k meni in se nasloni na posteljno končnico. Njegovi zlati lasje so vlažni, kar pomeni, da se je pred odhodom domov oprhal v Newyorško-prezbiterijanski bolnišnici, v kateri je na specializaciji na kirurškem oddelku, vendar ima na sebi kirurška oblačila, ki razkazujejo obliko njegovih bicepsov in pege na njegovih rokah. Ozre se proti zaslonu, potem pa na prazen lonček sladoleda, ki počiva ob meni. »Uf,« reče. »*Moja Afrika ... pa še sladoleđ s praženimi orehi? Dobro si se oborožila.*«

Glavo naslonim na njegovo ramo. »Za mano je res težek dan.«

»Za mano je težji,« odgovori Finn.

»Izgubila sem sliko,« mu povem.

»Jaz sem izgubil bolnico.«

Zastokam. »Zmagal si. Vsakič zmagaš. V umetnosti ni noben primer tako resen, da bi kdo umrl.«

»Ne, reči hočem, da sem *izgubil* bolnico. Starejša ženska z DLT-jem je odtavala, preden mi jo je uspelo pripeljati na operacijo žolčnika.«

»Z džinsom, lasuljo in tuniko?«

Smehljaj pocuka za kotiček Finnovih ust. »Z demenco z Lewyjevim telesci.«

Ob tem pomislim, kaj pa drugega, na svojo mamo.

»Si jo našel?«

»Varnostnik jo je,« odgovori Finn. »Bila je v nadstropju s porodniškim oddelkom.«

Vprašam se, kaj jo je pripeljalo *tja* – kakšna napaka notranje navigacije ali rep tako oddaljenega spomina, da je bil komaj še viden.

»Potem pa sem *res* zmagala jaz,« rečem in mu povem skrajšano različico svojega srečanja s Kitomi Ito.

»V redu,« reče Finn, »Gledano na splošno, tole ni katastrofa. Ko se bo končno odločila za prodajo, lahko še vedno napreduješ na položaj strokovne delavke.«

Pri Finnu mi je najbolj všeč (no, prav, med drugim mi je pri Finnu najbolj všeč) to, da razume, da imam podroben načrt za svojo prihodnost. Tudi on ga ima za svojo. Najpomembnejše pa je, da se moj in njegov prekrivata: uspešni karieri, potem dva otroka, nato prenovljena kmečka hiša na severu države. Audi TT. Čistokrven angleški špringer španjel, vendar tudi mešanec iz zavetišča. Polletno obdobje, v katerem živiva v tujini. Bančni račun z dovolj zaloge, da nama ni treba skrbeti, če bova potrebovala zimske gume ali novo streho. Položaj v upravnem odboru kakšnega zavetišča za brezdomce, bolnišnice ali dobrodelne organizacije za boj proti raku, s katerim bi nekako izboljševala svet. Dosežek, zaradi katerega bi si zapomnili moje ime.

(Mislila sem, da bo za to zaslužna dražba slike Kitomi Ito.)

Če je zakonska zveza jarem, narejen za skupno delovanje dveh ljudi, sta bila moja starša vola, ki sta vlekla v različni smeri, jaz pa sem bila ujeta točno na sredini. Nikoli nisem razumela, kako lahko greš proti oltarju z nekom, ne da bi se zavedal, da si želiš popolnoma drugačno prihodnost kot on. Moje oče je sanjaril o družini; umetnost je bila zanj sredstvo za preživljanje mene. Mama je sanjarila o umetnosti; družina je bila zanjo motnja. Ljubezen ima zame veliko težo. Ampak nobena strast ni tako močna, da bi lahko premostila takšen prepad.

Življenje se zgodi takrat, ko to najmanj pričakuješ, ampak to ne pomeni, da ne smeš imeti načrtanega programa. Zato imava s Finnom *načrte*, medtem ko dovršen del najinih prijateljev še vedno nabira drage diplome, išče partnerje v aplikacijah za zmenke ali ugotavlja, kaj jim vzbuja veselje. Nimava pa samo enake splošne časovnice za svoje življenje, imava tudi enake sanje – kot da črpava z istega seznama stvari, ki bi jih rada naredila pred smrtjo: preteči maraton. Znati ločiti dober kabernet od slabega. Gledati vse filme z IMDb-jevega seznama 250 najboljših. Brezplačno pomagati na dirki vleč-

nih psov Iditarod. Prehoditi del Apalaške poti. Videti polja s tulipani na Nizozemskem. Se naučiti deskati na vodi. Videti severni sij. Upokojiti se najkasneje pri petdesetih. Obiskati vse kraje z Unescovega seznama svetovne dediščine.

Začenjava z Galapaškimi otoci. Pot je za newyorška milenijca hudičevo draga; že zgolj cena letalskih vozovnic je oderuška. Ampak varčujeva že štiri leta in zaradi ugodne ponudbe, ki sem jo našla na spletu, nama je uspelo spraviti izlet v okviru najinega proračuna – takšen, na katerem bova na enem otoku, namesto da bi izbrala dražje križarjenje s postanki na več otokih.

In nekje na neki plaži z vulkanskim peskom bo Finn pokleknil na eno koleno, jaz pa bom padla v ocean globine njegovih oči in rekla: *Ja, začniva preostanek najinega življenja.*

Sicer imam za svoje življenje urnik, od katerega se še nisem oddaljila, vendar capljam na mestu in čakam na naslednji mejnik. Imam službo, ne pa tudi višjega delovnega mesta. Imam fanta, ne pa tudi družine. Podobno je pri Finnu, kadar igra eno od svojih videoiger in ne more napredovati v naslednjo sobo. Poskusila sem z vizualizacijo, poskusila sem z udejanjanjem, poskusila sem govoriti vesolju. Finn ima prav. Ne bom dovolila, da bi me vrgel iz tira spodrseljajček, kot je Kitomijina negotovost.

Da bi vrgel iz tira *naju*.

Finn me poljubi na teme. »Škoda, da si izgubila sliko.«

»Škoda, da si izgubil bolnico.«

Lenobno prepleta prste z mojimi. »Kašljala je,« zamrmra.

»Mislila sem, da je prišla k vam zaradi žolčnika.«

»Saj je. Ampak kašljala je. Vsi so jo slišali. In jaz ...« V zadregi me pogleda. »Bal sem se.«

Stisnem njegovo roko. »Si mislil, da ima covid-19?«

»Ja.« Zmaje z glavo. »Namesto da bi odšel v njeno sobo, sem najprej odšel pogledat dva druga bolnika. In rekel bi, da se je naveličala čakanja ... in odšla.« Nakremži se. »Ima

kadilski kašelj in žolčnik, ki ga je treba odstraniti, jaz pa sem razmišljal o svojem zdravju namesto o njenem.«

»Teга si ne smeš očitati.«

»Da ne? Prisegel sem. To je tako, kot če bi bil gasilec in bi rekel, da je v goreči stavbi prevroče, da bi odšel vanjo.«

»Mislila sem, da je v mestu samo devetnajst primerov.«

»Danes že,« poudari Finn. »Ampak naš oddelčni zdravnik nam je nagnal strah v kosti, češ da se oddelek za nujno medicinsko pomoč najkasneje v ponedeljek ne bo videl iz dela. Eno uro sem si skušal zapomniti, kako si pravilno nataktniti osebno zaščitno opremo.«

»Hvala bogu, da odhajava na dopust,« rečem. »Zdi se mi, da oba potrebujeva premor.«

Finn ne odgovori.

»Komaj čakam, da bova na plaži in da se bo vse zdelo neskončno daleč.«

Tišina.

»*Finn*,« rečem.

Odmakne se, da me lahko pogleda v oči. »Diana,« reče, »ti bi vseeno morala iti.«

Tiste noči, ko je Finn že padel v nemiren spanec, se zbudim z glavobolom. Poiščem aspirin, smuknem v dnevno sobo in odprem prenosni računalnik. Finnov oddelčni zdravnik v bolnišnici je dal jasno in glasno vedeti, da je dopust v takšnem času *močno odsvetovan*. Da bodo morali poprijeti za delo vsi, in to takoj.

Saj ne, da mu ne verjamem, ampak pomislim na zapušče-no železniško postajo in ne zdi se mi logično. Če že, je mesto videti prazno – ne pa polno bolnih ljudi.

Moje oči skačejo od enega naslova do drugega: de Blasio je razglasil izredno stanje.

Župan do naslednjega tedna v New Yorku pričakuje tisoč primerov.

Ligi NBA in NHL sta odpovedali sezono.

Metropolitanski muzej umetnosti je zaprl vrata za vse obiskovalce.

Zunaj obzorje začenja rdeti. Slišim hrumenje avtomobila. Zdi se, da se obeta običajna sobota v mestu. S to izjemo, da očitno stojimo v očesu orkana.

Nekoč, ko sem bila majhna, sva z očetom spremljala mater na poti na Srednji zahod, kjer naj bi fotografirala sušo, ko nas je zajel tornado. Nebo je porumenelo kot stara modrica in zatekla sva se v klet nekega gostišča, stisnjena ob škatle, na katerih je bilo označeno, da so v njih božični okraski in namizni prtji. Mama je ostala v pritličju s fotoaparatom. Ko je veter nehal tuliti in je stopila na prosto, sem ji sledila. Ni bila videti presenečena, ko me je zagledala.

Nobenega zvoka ni bilo – nobenega človeka, nobenega avtomobila in, kar je bilo nenavadno, niti ene ptice ali žuželke. Zdelo se je, kot da stojiva pod steklenim pokrovom.

Je konec? sem vprašala.

Je, je odgovorila. *In ni.*

Ne zaznam, da Finn stoji za mano, dokler ne začutim njegovih rok na svojih ramenih. »Tako bo bolje,« reče.

»Če odidem na dopust sama?«

»Če boš nekje, kjer me ne bo skrbelo zate,« reče. »Ne vem, kaj bom morda prinesel domov iz bolnišnice. Sploh ne vem, ali se bom vrnil iz bolnišnice.«

»Ves čas govorijo, da bo vsega konec čez dva tedna.« Govorijo, pomislim. Voditelji informativnih oddaj, ki kot papige ponavljajo za tiskovnim predstavnikom Bele hiše, ki kot papiga ponavlja za predsednikom.

»Ja, vem. Ampak naš oddelčni zdravnik pravi drugače.«

Pomislim na podzemno postajo danes. Na Times Square, na katerem ni bilo turistov. Odsvetovano je kopičenje razkuževalnih sredstev in kupovanje zaščitnih mask. Videla sem številke v Franciji, v Italiji, ampak tam so bile smrtne žrtve

med starejšimi. Vsekakor podpiram preprečevalne ukrepe, vem pa tudi, da sem mlada in zdrava. Težko je vedeti, kaj verjeti. *Komu verjeti.*

Če se pandemija še vedno zdi daleč od Manhattna, se bo na nekem arhipelažu sredi Tihega ocena verjetno zdelo, da je sploh ni.

»Kaj, če ti bo zmanjkalo toaletnega papirja?« vprašam.

Slišim nasmešek v njegovem glasu. »*To te skrbi?*« Stisne me za ramena. »Obljubim, da bom kradel zvitke v bolnišnici, če se bodo v špecerijah vnemali pretepi.«

Zdi se narobe, zelo narobe, oditi brez Finna. Še bolj narobe pa se zdi razmišljati, kako bi namesto njega vzela s sabo kakšnega prijatelja – sicer pa tako ali tako ne poznam nikogar, ki bi lahko nenapovedano odšel za dva tedna. Ampak njegov predlog je obenem praktičen, zato se mi zareže v misli. Moj dopust je že bil odobren. Vem, da lahko za Finnovo letalsko vozovnico dobiva dobropis, ampak v drobnem tisku ob nakupu najine čudovite potovalne ponudbe je pisalo, da denarja ne vračajo in pika. Dopovedujem si, da bi bilo neumno izgubiti toliko denarja, še posebno ker mi ob misli, da bi se v ponedeljek pojavila v službi, začne še močneje ključati v glavi. Pomislim na Rodneyja, ki mi je rekel, naj grem plavat z morskimi legvani.

»Pošiljala bom fotografije,« obljubim. »Toliko jih bo, da si boš moral omisliti mobilni paket z večjim prenosom podatkov.«

Finn se skloni in v krivini svojega vratu začutim njegove ustnice. »Uživaj za oba,« reče.

Nenadoma se me polasti tako močan strah, da me vrže s stola v njegovo naročje. »Ko se bom vrnila, boš tukaj,« izjavim, kot da ne prenesem misli, da bi imel stavek na koncu vprašaj.

»Diana,« se nasmehne. »Ne bi se me mogla znebiti niti, če bi se me hotela.«

Odkrito povedano, ne spomnim se, kako sem prišla na Galapaško otočje.

Rekla bi, da je bilo krivo uspavalo. Vzela sem ga takoj, ko sem prišla na letalo. Spomnim se pakiranja, kako sem zadnji hip vzela vodnike iz ročne prtljage in jih vtaknila v kovček. Spomnim se, kako sem trikrat preverila, ali imam potni list. Spomnim se, kako so Finna poklicali nazaj v bolnišnico, kako me je poljubil v slovo in rekel: »Viktorijini slapovi.«

»Si že pozabil, kako mi je ime,« sem se pošalila.

»Ne, to je naslednji kraj z Unescovega seznama, ki ga bova obiskala. Ampak v Zimbabve bom odšel sam, ti pa boš ostala tukaj. Kar je fer, je fer.«

»Velja,« sem obljubila, saj sem vedela, da me ne bo pustil doma.

Po tistem je vse razdrobljeno: nor živžav na letališču, kot da so prazniki in ne neki naključen konec tedna v marcu; steklenica vode, ki jo kupim in popijem na letalu, in revija *People*, ki je sploh ne odprem; sunek koles, ki me zdrami iz sanjarjenja, prepolnega dejstev, ki sem jih prebrala o cilju. Vsa lesena se še vedno opotekam po neznanem letališču v Guayaquilu, kjer naj bi pred naslednjim letom na Galapaške otoke prespala eno noč v celinskem Ekvadorju.

Glede pristanka se spomnim samo dvojega: da je letalska družba izgubila moj kovček in da je nekdo preveril mojo telesno temperaturo, preden so me spustili v Ekvador.

Nimam dovolj znanja španščine niti dovolj močnega mobilnega signala, da bi pojasnila, da moje letalo z otočja odleti zgodaj zjutraj, a to se zagotovo ni zgodilo prvič. Prijavim izgubljeno prtljago, ampak glede na število ljudi, ki počnejo enako, ne pričakujem ravno pravočasnega snidenja s svojim kovčkom. S hrepenenjem razmišljam o vodnikih, ki sem jih spravila vanj. Hja, nič hudega. Kraje bom odkrivala v živo; ni mi več treba brati o njih. Glavne stvari imam v torbi – zobno kremo in krtačko, polnilec za telefon, kopalke, ki sem jih dala

vanjo za vsak primer, če bi se zgodilo *prav to*. Zjutraj se bom vrnila na letališče in z letalom odpotovala do Baltre na otoku Santa Cruz v Galapaškem otočju, potem pa se z avtobusom odpeljala do trajekta do otoka Isabela, na katerem bom dva tedna. Upam, da bo v tem času do mene prišel tudi moj kovček.

Ko se oprham, si naredim kitke, vzpostavim povezavo z zanič brezžičnim omrežjem v hotelu in poskušam po video-povezavi poklicati Finna. Ne odgovori, potem pa mi nekaj minut pozneje začne zvoniti telefon. Ko se na zaslonu prikaže njegov obraz, je skrit za vizirjem, na sebi pa ima tudi zaščitno masko. »Uspelo ti je,« reče.

»Mi je,« mu povem. »Moj kovček pa ni imel takšne sreče.«

»Hudo. Hočeš reči, da se nisem odrekel samo dopustu v raju ... Odrekel sem se tudi dopustu, na katerem se boš sprehajala naokrog gola?«

Nasmehnem se. »Upam, da ne bo prišlo tako daleč.« Nenadoma začutim veliko utrujenost in veliko osamljenost. »Pogrešam te,« rečem.

Skozi zvočnik udari tuljenje sirene rešilnega vozila. Finnove oči skočijo levo. »Nehati moram.«

»Ga že opažaš?« vprašam. »Virus?«

Njegov pogled se sreča z mojim in za obraznim vizirjem iz pleksistekla opazim rahle podočnjake. Ura je deset zvečer. Medtem ko sem jaz spala na letalu, se zavem, Finn že dvanajst ur ni odšel iz bolnišnice. »Drugega ne vidim,« reče, potem pa se zveza prekine.

Naslednje jutro moj polet v Santa Cruz poteka gladko. Ampak med mano in trajektom do končnega cilja je morski lev.

Zleknjen leži na pomolu na soncu, mišičasta lenoba, ki ji drgetajo brki. S fotoaparatom se pomikam bliže in si mislim, da bi lahko poslala kakšno fotografijo Finnu, ampak takoj ko

sem dovolj blizu, se njegova glava in ramena dvignejo, njegove oči pa se uperijo vame.

Stečem in skočim čez njegov rep, on pa zalaja in zarjove, da mi telefon od strahu skoraj pade iz roke.

Ko pridem do ladje, mi srce še vedno razbija. Ozrem se čez ramo, prepričana, da mi je zver tik za petami, ampak morski lev je spet negiben, razprostrt na razbarvani promenadi kot kakšen lenoben pes.

Na otok Isabela vozi trajekt samo dvakrat na dan, ampak popoldanski ni tako natrpan, kot sem mislila, da bo. Pravzaprav sem na njem sama s še dvema drugima potnikoma. Moškega, ki mi pomaga na krov, v polomljeni španščini vprašam, ali sem na pravi ladji, on pa mi odsekano pokima. Sedim zunaj, na prostem. Potem nenadoma izplujemo in otok Santa Cruz začne postajati vse manjši.

Galapaško otočje je zbirka otokov, vrženih v ocean kot peščica draguljev po žametu. Predstavljam si, da so videti tako, kot je bil na novo rojen svet – z gorami, preveč svežimi, da bi se zgladile v pobočja, z meglicami, ki rosijo v dolinah, z ognjeniki, ki parajo nebo. Nekateri so še vedno koničasti zaradi lave. Nekatere obdaja voda, ki je dremavo turkizne barve, druge dramatično spenjeni valovi. Nekateri, tako kot Isabela, so naseljeni. Drugi so dostopni zgolj s čolnom, na njih pa domuje nenavadna zbirka bitij, ki so se tam razvila.

Na trajektu me razburkane vode dve uri škropijo, suvajo in vlečejo. Prvi potnik, na videz študent, z nahrbtnikom, izstopa v živo zeleni barvi. Druga je potnica z gladko rjavo kožo domačinke. Zdi se mlada – mogoče stara dvanajst ali trinajst let? – in na sebi ima šolsko uniformo: pleteno polo majico s šolskim grbom, izvezenim nad srcem, in črne hlače. Kljub vročini nosi tudi zgornji del trenirke. Njena ramena so sključena, njene roke se oklepajo valjaste torbe; njene oči so rdeče. Vse na njej govori: *Pustite me pri miru.*

Moj pogled ostaja na vodnem obzorju in trudim se, da ne bi bruhala. V mislih sestavljam sporočilo Finnu: *Se spomniš, kako sva se s trajektom peljala iz Bara Harborja v Novo Škotsko na poroko tvojega sostanovalca in je bilo vsem na krovu slabo?*

Kot se izkaže, trajekt ne vozi prav do Isabele. Ustavi se ob nekem privezu, potem pa si s fantom in dekletom delimo vodni taksi za zadnjo etapo poti – kratko razdaljo do Puer-ta Villamila. S priprtimi očmi gledam obalo s finim peskom in palme, ko se fant z nahrbtnikom ob meni veselo zasmee. »Ej!« reče. Zgrabi me za rokav in pokaže s prstom. Ob čolnu plava drobcen pingvin.

Ko se približamo cilju, se zemeljska gmota razdeli na posamezne senzacije: na vroče sunke vetra in oglašanje pelikanov; na moškega na palmi, ki meče kokosove orehe fantu na tleh; na morskega legvana, ki mežika s svojim rumenim dinozavrskim očesom. Medtem ko postrani drsimo proti pomolu, razmišljam, da tukaj ne bi moglo biti bolj drugače kot v New Yorku. Vzdušje je tropsko in brezčasno, lenobno, odroč-no. Zdi se, da smo na kraju, na katerem ni še nihče slišal za pandemijo.

Potem pa ugotovim, da nas čaka truma ljudi, ki bi si radi zagotovili storitve vodnega taksija. Podobni so zagorelim turistom, ki se že utirjajo nazaj v domačo miselnost, saj se prerivajo in vpijejo drug čez drugega. Neki moški ima v roki polno pest denarja, s katerim maha proti našemu vozniku, ki je videti, kot da ne ve, kje se ga drži glava. »Kaj se dogaja?« vprašam.

»*La isla está cerrando,*« reče.

Cerrando, pomislim med brskanjem po svojem omejenem španskem besedišču.

»Ne razumem,« rečem.

Deklica je tiho in strmi v pomol pred nami. Fant z nahrb-nikom pogleda najprej mene, potem pa množico. V španščiči-

ni spregovori našemu taksistu, ki odgovori s ploho besed, ki jih ne poznam.

»Otok se zapira,« reče fant.

Kako se lahko otok *zapre*?

»Uvajajo karanteno za dva tedna,« nadaljuje fant. »Zaradi virusa.« Pokima proti vsem ljudem, ki čakajo na pomolu. »Vsi bi se radi vrnili na Santa Cruz.«

Dekle zapre oči, kot da noče videti nikogar od njih.

Ne predstavljam si, kako se bodo vsi ti ljudje strpali na majhni trajekt. Taksist nekaj vpraša po špansko.

»Vedeti hoče, ali se želimo vrniti,« reče fant in se ozre proti trajektu, ki je še vedno zasidran nedaleč stran. »Tamle je zadnja ladja z otoka.«

Ni mi všeč, če se spremenijo načrti.

Pomislim na Finna, ki mi je rekel, naj odidem iz New Yorka. Pomislim na vnaprej plačano sobo, do katere lahko pridem peš s pomola. Če bo otok dva tedna v karanteni, gotovo domnevajo, da bo tako dolgo trajalo obvladovanje virusa. Ta dva tedna bi se lahko prepirala s to jezno drhaljo za sedež na letalu nazaj v New York in se nato zaprla v stanovanje, medtem ko bi Finn delal.

Fant reče vozniku nekaj v španščini, potem pa se obrne proti meni. »Rekel sem mu, da se boste verjetno želeli vrniti.«

»Zakaj?«

Skomigne. »Ker ste videti kot oseba, ki nerada tvega.«

Poba je pameten. To, da se je pojavila manjša motnja, še ne pomeni, da se ne znam prilagoditi. »Hja, pravzaprav se motiš. Ostala bom.«

Fantove obrvi se dvignejo. »Zares? Hudo,« reče z nejevoljnim občudovanjem.

»No, kaj pa boš naredil ti?« vprašam poba.

»Vrnil se bom,« reče. »Na Galapaškem otočju sem že en teden.«

»Jaz pa ne,« odgovorim, kot da potrebujem izgovor.